

ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง
ตำบลตาเป็ก อำเภอนิคมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
Satisfaction with universal health coverage of the elderly
in Tapek Subdistrict Municipality ChaloePhraKiat District Buriram Province

ส.อ.วชิรพันธุ์ ปานแก้ว¹, ส.อ.รณนถ์ บุญคง²,

พิทวัส ปัตเตย์³, ธนพัฒน์ จงมีสุข⁴

Sgt.Wachiraphan pankaw, Sgt.Ratanon boonkong,

Pittawat pattay, Thanapat Jongmeesuk

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพของผู้ใช้บริการในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนิคมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ใช้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในด้านต่างๆ ในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง 3) เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาปรับปรุงหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง จำแนกตาม เพศ โดยวิเคราะห์ค่า t-test Independent กำหนดค่าสถิติระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าอยู่ในระดับมาก และ ด้านการรักษาและส่งต่อของสิทธิบัตรทอง อยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ได้แก่ ส่งเสริมด้านการรักษาให้เพียงพอ ดูแลความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุให้ดีขึ้น เช่น การประกอบอาชีพหรือรายได้เสริม เพื่อสร้างความมีส่วนร่วมตามนโยบายภาครัฐ

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า, ผู้สูงอายุ, เทศบาลตำบล

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ Student Public Administration Program Buriram Rajabhat University

² นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ Student Public Administration Program Buriram Rajabhat University

³ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ Student Public Administration Program Buriram Rajabhat University

⁴ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ Lecturer of Public Administration Program Buriram Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of satisfaction with health insurance of service users in Phanom Rung Municipality. 2) To study the gender, age, education level, occupation and income of Universal Health Insurance users in various fields in Phanom Rung Municipality 3) To provide policy suggestions for the development and improvement of universal health insurance in Phanom Rung Municipality. A sample of 335 people. In Phanom Rung Sub-district Municipality, the level of satisfaction with universal health insurance of the elderly in Phanom Rung Sub-district was classified by gender by analyzing the t-test value of Independent at the level of 0.05. When considered on a case-by-case basis, it was found that the health and hygiene aspects were at a high level. The implementation of universal health insurance is at a very high level and the treatment and referral of the gold patent is at a moderate level. Take care of the well-being of the elderly better, such as occupation or supplementary income to create participation in accordance with government policies.

Keywords : Satisfaction, Universal Health Insurance, Elderly, Sub-district Municipality

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางระบาดวิทยาทำให้รูปแบบของภาระโรคนั้นเปลี่ยนจากโรคติดต่อไปเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และยังมีปัญหาด้านสุขภาพจากอุบัติเหตุ ภัยพิบัติและภัยสุขภาพ รวมทั้งโรคจากการประกอบอาชีพ และโรคจากสิ่งแวดล้อมสูงเพิ่มขึ้นการจัดการกำลังคนด้านสุขภาพยังไม่สามารถตอบสนองต่อการสร้างประสิทธิภาพของระบบ บริการสุขภาพระบบการเงิน การคลังด้านสุขภาพ ก็ยังเกิดปัญหาในการจัดการระบบข้อมูลข่าวสารและการวิจัยด้านสุขภาพยังไม่สามารถที่จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลและงานวิจัยที่มีได้อย่างเพียงพอความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ของประชาชนยังไม่เพียงพอในการป้องกันการเกิดปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ด้านสุขภาพ กลไกการอภิบาลระบบสุขภาพในระดับชาติและระบบธรรมาภิบาลยังไม่มี ความชัดเจนการปรับโครงสร้างประเทศไปสู่ “ประเทศไทย 4.0” กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการปฏิรูปประเทศด้าน ของสาธารณสุขในประเด็นสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสุขภาพ เหล่านี้ การวางแผนเตรียมความพร้อมรองรับและเผชิญกับสภาพปัญหาที่จะช่วยให้สามารถพร้อมรับมือ กับความเสี่ยงและภัยคุกคามในด้านสุขภาพที่จะเกิดในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าคนไทยนั้นมีอายุยืนยาวเพิ่มขึ้น แต่สูญเสียปีสุขภาวะเพิ่มขึ้น ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคที่ป้องกันได้ สาเหตุหลักของการสูญเสียปีสุขภาวะ ทั้งในชายไทยและหญิงไทยมาเกิดจากโรคไม่ติดต่อและโรคเรื้อรัง ผู้ชายไทยสูญเสียปีสุขภาวะสูงสุดจากการติดสุรา อุบัติเหตุทางจราจรและโรคหลอดเลือดสมอง ส่วนทางหญิงไทย สูญเสียปีสุขภาวะสูงสุด จากโรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง และภาวะซึมเศร้า ตามลำดับ ในช่วง 10 ปี ที่ผ่าน

มาได้พบว่าแนวโน้ม การเกิดโรคที่ไม่ติดต่อของคนไทย ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และส่วนใหญ่ป่วยจากโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง และโรคไตวาย และถึงแม้อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยที่เพศชายมีอายุคาดเฉลี่ย 71.6 และเพศหญิง 78.4 แต่คนไทยก็ยังที่จะป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคที่สามารถป้องกันได้ โดยคนไทยได้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนมากเป็นอันดับ 2 ของ โลก เด็กปฐมวัยยังมีปัญหาพัฒนาการล่าช้ากว่าร้อยละ 27.5 ปัญหาแม่เสียชีวิต ลูกเสียชีวิตยังมีอยู่แต่ไม่มาก ปัญหาเด็กวัยเรียนมีน้ำหนักเกิน ผลการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยคาดว่า การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นปี 2564 สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.8 ในขณะที่วัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดบริการสุขภาพ ภาวะพึ่งพิงและความต้องการการบริการด้านสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ส่งผลต่อการเตรียมบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความเฉพาะทางนั้นเพิ่มมากขึ้น ภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของภาครัฐเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

ประเทศไทยจึงได้มีระบบสวัสดิการและหลักประกันสุขภาพที่ภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วม 4 ระบบ อันซึ่งได้แก่ ระบบสวัสดิการรักษายาบาลของข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ, ระบบประกันสังคม, ระบบประกันสุขภาพโดยสมัครใจ (โครงการบัตรสุขภาพ เสียเงินรายเดือนหรือรายปี) และโครงการสวัสดิการประชาชนด้านการรักษายาบาล (สปร.) หรือบัตรอนาถา ซึ่งเมื่อรวมกับระบบประกันสุขภาพของส่วนเอกชน (ประกันชีวิต) แล้ว เท่ากับว่าประเทศไทยมีระบบประกันสุขภาพจำนวน 5 ระบบ ทั้ง 5 ระบบนี้สามารถที่จะครอบคลุมประชากรประมาณร้อยละ 70 ของประเทศ จะเห็นได้ว่าก็ยังมีประชากรอีกกว่า 20 ล้านคนหรือร้อยละ 30 ของประเทศไทย ที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพใดๆ นี่ถือว่าเป็นประเด็นปัญหาสำคัญ อีกประการหนึ่งที่ต้องผลักดันให้มีการขยายสวัสดิการรักษายาบาลและหลักประกันสุขภาพให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่ตกหล่น จึงต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปด้านสุขภาพเพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัย ได้มีสุขภาพแข็งแรง เร่งรัดพัฒนาระบบการดูแล ลดปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบด้านสุขภาพ ส่งเสริมให้บุคคล ชุมชน และประชาชนทุกกลุ่มต่างมีความรู้ และทัศนคติ ที่ถูกต้องด้านสุขภาพ เพื่อให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง ไม่สร้างให้เกิดโรค ไม่ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคที่ป้องกันได้มีจิตสำนึกและร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน และในทุกภาคส่วน พัฒนาระบบสุขภาพในเชิงรุก โดยที่มีการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค และระบบการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ ฝึคอัยระวังและตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพในตลาด ให้มีความปลอดภัยในด้านอาหาร พัฒนาและส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติในด้านพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนและสร้างมาตรการทางสังคมที่จะช่วยควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพที่สำคัญ ส่งเสริมการออกกำลังกายและการรักษาสุขภาพที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาศาสาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีความสนใจในการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อต้องการทราบความความพึงพอใจ

ในโครงการหลักประกันสุขภาพของผู้ใช้บริการในด้านต่างๆ และจะนำผลของการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของสถานพยาบาลในเขตตำบลตาเป็ก ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจหลักประกันสุขภาพของผู้ใช้บริการในเขตเทศบาล ตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ใช้บริการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในด้านต่างๆในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำมาพัฒนาปรับปรุงหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้งหมด 3 ด้าน ซึ่งบูรณาการจาก (ภัทรพร ปุณะตุง, 2562), (อัจฉริยา บุญเปรม, 2560), (จิรวรรณ สมหมาย, 2554) ได้แก่

1. ด้านสุขภาพอนามัย
2. ด้านการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
3. ด้านการรักษาและส่งต่อของสิทธิบัตรทอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าแต่รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2,089 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane อ้างถึงใน ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. 2561:140-141) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนิคมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ (สำนักงานเทศบาลตำบลพนมรุ้ง, 2566)

หมู่ที่/ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	ตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านตาเป็ก	147	24
หมู่ที่ 2 บ้านดอนหนองแวน	176	28
หมู่ที่ 3 บ้านดอนหนองแวนพัฒนา	94	15
หมู่ที่ 4 บ้านหว่าน	217	34
หมู่ที่ 5 บ้านโคกใหญ่	212	35
หมู่ที่ 6 บ้านยาง	61	10
หมู่ที่ 8 บ้านดอนขวาง	141	23
หมู่ที่ 7 บ้านดอนไม้ไฟ	213	34
หมู่ที่ 9 บ้านห้วย	247	40
หมู่ที่ 10 บ้านบัวตะเคียน	244	39
หมู่ที่ 11 บ้านดอนงามพัฒนา	337	53
รวม	2,089	335

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนิคมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และด้านการรักษาและส่งต่อของสิทธิบัตรทอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุแบ่งระดับความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจมากที่สุด ความพึงพอใจมาก ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจน้อย และความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่พบกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน แนะนำตนเอง และขออนุญาตแจกแบบ สอบถาม
2. คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 335 ฉบับ

3. ในกรณีที่คณะผู้วิจัยไม่สามารถเก็บแบบสอบถามได้ในวันนั้น คณะผู้วิจัยได้กลับไปพื้นที่จัดเก็บอีกครั้ง
4. คณะผู้วิจัยจัดเก็บแบบสอบถามมาได้จำนวน 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

วิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
3. ประมวลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวงพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้สูงอายุผู้ในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวงพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดย วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบายเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตค่าเฉลี่ย
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย
4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในด้านต่างๆในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวงพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ด้วยสถิติค่า (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐาน ที่ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 - 2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม เพศ โดยวิเคราะห์ค่า t-test Independent กำหนดค่าสถิติระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยวิเคราะห์ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพของผู้ใช้บริการในเขตเทศบาล ตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า อยู่ในระดับมาก และด้านการรักษาและส่งต่อของสิทธิบัตรทองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมาก

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ใช้บริการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในด้านต่างๆในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านสุขภาพอนามัย อยู่ใน ระดับมาก ด้านการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าอยู่ในระดับมาก และด้านการรักษาและส่งต่อของสิทธิบัตรทองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมาก 2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ที่มีการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5. ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ที่มีอาชีพต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้งที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำมาพัฒนาปรับปรุงหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1 ด้านสุขภาพอนามัย ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ผู้สูงอายุต้องการอยากให้มีแพทย์เคลื่อนที่มารักษาที่บ้าน ในกรณีที่ไม่สามารถไปเข้ารับการรักษาได้ หรือมีรถพยาบาลฉุกเฉินมารับผู้สูงอายุไปรับการรักษา และการรักษานั้นจะต้องไม่เสียค่าใช้จ่าย 2 ด้านการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับการบริการที่เท่าเทียม ปฏิบัติด้วยความสุภาพ และอยากให้บริการทางสถานที่บริการอธิบายให้เข้าใจต่อการใช้สิทธิ์หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงขั้นตอนการรักษาให้แก่ผู้สูงอายุ ให้ทราบยกระดับระบบหลักประกันสุขภาพให้ครอบคลุมทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย รวมทั้งผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ และคนต่างด้าว และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่สาธารณะในชุมชน เช่น รววจับเดินสำหรับผู้สูงอายุ 3 ด้านการรักษาและส่งต่อของสิทธิบัตรทอง ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลพนมรุ้ง รัฐจะต้องสนับสนุนให้มีการดำเนินการ โดยชุมชนเพื่อชุมชน โดยที่รัฐทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง รัฐบาลจะต้องวางแผนนโยบายกว้าง ๆ เช่น การ สร้างอาชีพและรายได้ การออม เป็นต้น รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ของภาคประชาชน/ชุมชนในการจัดสวัสดิการ สังคมให้กับผู้สูงอายุ ในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะต้อง สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อ ของแต่ละท้องถิ่นด้วยประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ รวมถึงความพอใจและข้อเสนอแนะต่างๆกลับไปยังหน่วยงาน ภาครัฐเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพ และด้านการรักษาและส่งต่อของสิทธิบัตรทอง คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สูงอายุก็ย่อมต้องการที่จะอยากให้มีสวัสดิการเพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ ให้มีการประกันรายได้ และประกันความชราภาพให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับบทราพร ปุณณะตุง (2562 : 50) ได้ทำการศึกษาเรื่องสวัสดิการมาตรฐานสำหรับผู้สูงวัยในศตวรรษที่ 21 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว 12 เมืองต้องห้ามพลาดใน 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ และด้านที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8816 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 จากการผลการวิจัย ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวง จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สูงอายุได้รับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันและ ได้รับการบริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัยที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับภัทรพร ปุณณะตุง (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องสวัสดิการมาตรฐานสำหรับผู้สูงวัยในศตวรรษที่ 21 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว 12

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวง จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ได้รับความสะดวกโดย มีช่องทางพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล ความต้องการได้รับความสะดวกโดยมีสถานบริการ สาธารณสุขใกล้บ้าน และได้รับการบริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันกับผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉริยา บุญเปรม (2560) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพผลของการปฏิบัติงานตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของโรงพยาบาลพุทธมณฑล

2.3 จากการผลการวิจัย ด้านการรักษาและส่งเสริมของสิทธิบัตรทอง ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวง จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สูงอายุต้องการสิทธิของบัตรทองที่เพิ่มขึ้น ครอบคลุมโรคที่รักษา ได้รับการรักษาหรือการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลที่ได้คุณภาพมาตรฐาน สามารถใช้สิทธิของบัตรทองได้ทุกโรงพยาบาลทั่วประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ จิรวรรณ สมหมาย (2554)

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวง จังหวัดบุรีรัมย์

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวง จังหวัดบุรีรัมย์ มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บริบทชุมชน สภาพแวดล้อม สภาพสังคม และวัฒนธรรมการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จิรวรรณ สมหมาย (2554:56) ได้ทำการวิจัยเรื่องบริการสุขภาพปฐมภูมิของผู้สูงอายุในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลความคาดหวังและบริการทางสุขภาพปฐมภูมิที่ได้รับจริงของผู้สูงอายุในโครงการหลักประกันสุขภาพ ถ้วนหน้า คลินิกชุมชนอบอุ่น กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังและบริการทางสุขภาพปฐมภูมิที่ได้รับในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า คลินิกชุมชนอบอุ่น กรุงเทพมหานคร (3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ความคาดหวังกับบริการทางสุขภาพปฐมภูมิที่ได้รับจริงของผู้สูงอายุในโครงการหลักประกัน สุขภาพถ้วนหน้า คลินิกชุมชนอบอุ่น กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวง จังหวัดบุรีรัมย์ ควรให้ความช่วยเหลือหรือส่งเสริมด้านอาชีพแก่ผู้สูงอายุ เช่น อาชีพ รับจ้าง ค้าขาย เพื่อให้มีรายได้ ต่อเดือนเพียงพอ

1.2 ความพึงพอใจต่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอนครหลวง จังหวัดบุรีรัมย์ ควรช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้สูงอายุ และดูแลความเป็นอยู่ให้ ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีขึ้น โดยให้คำตอบแทนพิเศษและสวัสดิการแก่บุคลากรที่เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยถึงวิธีการรวมกลุ่มและการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ ผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของกลุ่มผู้สูงอายุ เช่น การรวมกลุ่มด้านการแพทย์และสาธารณสุขด้านการประกอบอาชีพหรือรายได้เสริม ด้านกิจกรรมทางสังคม และศาสนา เป็นต้น และศึกษาว่าการรวมกลุ่มดังกล่าวนี้ ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างใดบ้างกับชุมชน

2.2 ควรศึกษาศักยภาพของผู้สูงอายุในการช่วยพัฒนาท้องถิ่น ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาพัฒนาการจัดทำบริการสาธารณะ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2563). **สรุปข้อมูล อบต.ทั่วประเทศ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2567 จาก: <https://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>
- จิรวรรณ สมหมาย. (2554). **บริการสุขภาพปฐมภูมิของผู้สูงอายุในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า: การเปรียบเทียบความคาดหวังและบริการทางสุขภาพปฐมภูมิที่ได้รับจริง** **คลินิกชุมชนอบอุ่น เขตกรุงเทพมหานคร**. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2567 จาก: <https://dric.nrct.go.th/Search/ShowFulltext/2/251698>
- ประเวศน์ มหารัตนสกุล. (2561). **แนวคิด หลักการ และกระบวนการวิจัย : เชิงปริมาณ คุณภาพและผลานวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์ นครสวรรค์ : ปัญญาชน**. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2567
- ภัทรพร ปุณณะตุง. (2562). **สวัสดิการมาตรฐานสำหรับผู้สูงวัยในศตวรรษที่ 21 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว 12 เมืองต้องห้ามพลาด**. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2567 จาก: <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/306132>
- มนตรี พิรุณ และคณะ. (2563). **การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลพลับพลาชัย อำเภพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์**. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

รัตน์ะ บัวสนธิ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIest มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและ
ถูกต้องในการใช้, วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(2), 7-24. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2567

จาก: <http://www.educ.su.ac.th/2013/images/stories/081957-03.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). ทิศทางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2567

จาก: https://ptn.moph.go.th/information/wp-content/uploads/2020/11/2560-2564_HealthPlan12_2560_2564.pdf

สำนักงานเทศบาลตำบลพนมรุ้ง. (2566). เกี่ยวกับเทศบาล. บุรีรัมย์ : สำนักงานเทศบาลตำบล
พนมรุ้ง. สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2567 จาก: <https://phanomrung.go.th/index.php>

อัจฉริยา บุญเปรม. (2560). ประสิทธิภาพองค์การในการปฏิบัติงานตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของ
โรงพยาบาลพุทธมณฑล. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2567 จาก: <https://dric.nrct.go.th/Search/ShowFulltext/2/295387>